

De leden-waterschappen
t.a.v. het dagelijks bestuur

datum	ons kenmerk	contactpersoon
22 maart 2017	89062/EV	R.J.J. Lazaroms
betreft	uw kenmerk	e-mail
Klimaatmonitor Waterschappen 2016 Rapport en brochure	-	rlazaroms@uvw.nl
		doorkiesnummer
		06 51748465

Geacht bestuur,

Hierbij bieden wij u met genoegen de Klimaatmonitor Waterschappen 2016 aan, die in onze opdracht door Arcadis is opgesteld. Naast de uitgebreide rapportage is er ook een brochure opgesteld waarin de belangrijkste resultaten uit de Klimaatmonitor zijn samengevat. Zowel de rapportage als de brochure kunt u vinden op www.uvw.nl onder het thema Duurzaamheid.

Deze monitor is een vervolg op de Klimaatmonitor 2014. In de klimaatmonitor legt de waterschapssector verantwoording af over de voortgang van de gemaakte afspraken in diverse akkoorden, waaronder met name het Klimaatakkoord (2010), het SER Energieakkoord (2013) en de Green Deal Energie (2016). De monitor geeft de stand van zaken weer bij de waterschappen op het terrein van klimaat, duurzaamheid en energie in het jaar 2015, zowel op sector- als op individueel waterschapsniveau. De klimaatcoördinatoren van alle waterschappen hebben de benodigde informatie aangeleverd en de Expertgroep Klimaatmonitor heeft het onderzoek begeleid.

De belangrijkste conclusie van de Klimaatmonitor Waterschappen 2016 is dat de waterschappen goed op koers liggen met de realisatie van hun duurzame ambities, zowel op het terrein van energie-efficiency, (productie van) duurzame energie, reductie broeikasgassen als duurzaam inkopen. De waterschappen wekken al 30% van hun totale eigen energieverbruik zelf op met duurzame energie (voornamelijk biogas) en er wordt al meer dan 6% duurzaam opgewekt door het beschikbaar stellen van onze eigen terreinen. De energie-efficiency verbetering bedraagt 4,7% per jaar over de periode 2009 - 2015. De CO₂-uitstoot is met 45% afgenomen in de periode 2005 - 2015 en de waterschappen kopen nagenoeg 100% duurzaam in. In dit alles blijkt dat duurzaamheid, kostenefficiency en innovatie goed samen kunnen gaan. Tegelijkertijd wordt geconstateerd dat de kansen in m.n. het watersysteem nog beter benut zouden kunnen worden. Het wordt aanbevolen om meer te sturen op kennisdeling rond duurzame energie projecten en het verbeteren van de bestuurlijke verankering. Andere aanbevelingen hebben betrekking op:

- Het ontwikkelen van SMART-doelstellingen voor verduurzaming van het personenvervoer en vrachttransport;
- Het gebruik van polymeren en zouten afwegen op basis van de milieu impact in de keten;
- Aanscherpen criteria voor inkoop van groene stroom;

- Verkennen hoe emissie van methaan en lachgas moet worden meegenomen in de Klimaatmonitor;
- Het volgen van onderzoeken naar CO₂ emissie uit veenbodems door veenoxidatie en deze vertalen naar handelingsperspectieven voor de waterschappen;
- Het beter en volledig in beeld brengen van de terreinen die ter beschikking gesteld worden aan derden voor duurzame energieproductie.

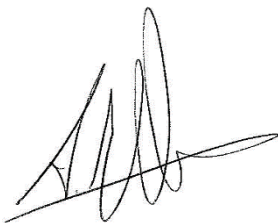
Een laatste aanbeveling van de Klimaatmonitor is gericht over de mogelijkheden van 'netto-energieproductie', dat wil zeggen of waterschappen ook meer energie mogen produceren dan zij zelf in hun gebied gebruiken (ook wel saldobenadering genoemd). Dit punt is in de Tweede kamer bij het Wetgevingsoverleg Water reeds eind vorig jaar aan de orde gesteld en wij zijn hierover op dit moment in overleg met het Rijk en met de SER.

De conclusies en aanbevelingen worden voorgelegd aan de Uniecommissies waterketens en emissies (CWE) en watersysteem (CWS) en zullen verder vorm krijgen binnen de bestaande structuur van de Green Deal Energie. Hierin zijn zes expertgroepen actief onder aanvoering van een Regieteam, waarmee in een samenhangend verband uitvoering wordt gegeven aan de diverse akkoorden. Binnen deze structuur zijn en worden diverse instrumenten ontwikkeld die u kunnen ondersteunen bij het realiseren van uw duurzame ambities (zoals deze monitor). In het kader van de Energiecoalitie met Rijkswaterstaat wordt in de expertgroepen nauw samengewerkt met Rijkswaterstaat.

We streven ernaar om de positieve resultaten van de sector goed over het voetlicht te brengen van politiek en samenleving. De resultaten die de Klimaatmonitor laat zien, zijn bijzonder positief te noemen. Tevens is een Rekenmodel ontwikkeld dat is gebaseerd op basis van deze Klimaatmonitor. Dit model kunt u als managementinstrument tussentijds toepassen bij het verder verminderen van de klimaatvoetafdruk van uw waterschap. Het rekenmodel om voor eigen scenario's of plannen de klimaatvoetafdruk te bepalen is beschikbaar op het sharepoint van de Unie.

Voor meer inhoudelijke informatie over de Klimaatmonitor kunt u contact opnemen met Ronald Hemel, adviseur energie en klimaat (rhemel@uvw.nl, 06-14637843) of Rafaël Lazaroms, Coördinator van het Team Energie (rlazaroms@uvw.nl, 06-51748465).

Hoogachtend,

ir. ing. A.J. Vermuë
Algemeen directeur